

DOI: <https://doi.org/10.15407/bv2021.03.003>

УДК 021.1:001]:021.89(477)

Лариса Матвійчук,

кандидат наук із соціальних комунікацій,

ORCID: 0000-0002-7230-9053,

старший науковий співробітник,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (м. Київ, Україна)

просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

e-mail: l.matvijchuk@ukr.net

Нормативно-правове забезпечення науково-інформаційної діяльності

Стаття присвячена визначенню і статусу науково-інформаційної діяльності як виду наукової роботи. Обґрунтовано **актуальність** порушеної теми з огляду на зростання інформаційних потоків та потреби їх систематизації, навігації для забезпечення наукової діяльності. Стаття **має на меті** з'ясування стану нормативно-правового врегулювання науково-інформаційної діяльності. Для реалізації поставленої мети проаналізовано комплекс нормативних документів: чинних законів України, державних стандартів, інструкцій. Відповідно, **методологію дослідження** склали історіографічний та документознавчий аналіз. Історіографічний аналіз дав змогу з'ясувати, що системно проблема науково-інформаційної діяльності з точки зору наукознавства не досліджувалась. При **розкритті теми** визначено перелік основних документів, що регулюють науково-інформаційну діяльність. За результатами їх документознавчого аналізу з'ясовано недосконалість чинного нормативного забезпечення. Зокрема, виявлено, що закони тлумачать науково-інформаційну діяльність лише в контексті роботи з науково-технічною інформацією, залишаючи поза увагою гуманітарну складову наукової роботи. **Наукова новизна** полягає в тому, що в процесі документознавчого аналізу було доведено необхідність уточнення чинних визначень на рівні законів. У **висновках** констатується: аналіз нормативно-правового забезпечення науково-інформаційної діяльності дає змогу віднести бібліотеки до її основних суб'єктів. За результатами аналізу вітчизняних нормативних актів з'ясовано основні напрями науково-інформаційної діяльності, передбачені законодавством. До них віднесено створення, пошук (збирання, фіксацію), одержання, обробку, зберігання, використання, поширення інформації; формування довідково-інформаційних фондів, включаючи бази і банки даних; інформування користувачів, їх довідково-інформаційне обслуговування.

К л ю ч о в і с л о в а: науково-інформаційна діяльність бібліотек, види, складові науково-інформаційної діяльності, законодавче унормування науково-інформаційної діяльності, менеджмент науково-інформаційної діяльності.

Актуальність проблеми. На сучасному етапі формування цифрового суспільства помітно зростає загребуваність інформаційного супроводу наукової діяльності. Ця тенденція пов'язана як із інтенсифікацією наукової комунікації, потребою науковців орієнтуватися у стрімко зростаючих потоках інформації, так і з необхідністю забезпечення представленості досліджень наукових установ у інформаційному просторі та постійним аналізом ефектив-

ності такого представлення. Ці процеси підвищують роль бібліометричних і наукометричних досліджень, аналітичного опрацювання різних документних потоків, вимагають удосконалення проблемно орієнтованого доступу до бібліотечних фондів, навігації в електронних ресурсах загальнодоступних джерел інтернет-простору та ін.

Відповідно, науково-інформаційна складова науково-дослідної діяльності не тільки зберігає свою актуальність, набуває, в світлі нинішніх інноваційних процесів, додаткової затребуваності, а й породжує цілу низку складностей, пов'язаних з інтенсивністю інформаційних обмінів, інфраструктурою складових забезпечення доступу до інформаційних ресурсів тощо. Науково-інформаційна діяльність належить до важливих напрямів бібліотечної спеціалізації. Як записано у Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», національні бібліотеки визначаються провідними культурними, освітніми, науково-інформаційними державними закладами [13]. З огляду на те, що бібліотеки належать до наукових установ, саме вони з найвищою ефективністю здатні забезпечувати науково-інформаційні процеси – як за професійним потенціалом, так і за профільною діяльністю, від історично напрацьованих напрямів роботи до сучасних інформаційних розробок.

Аналіз останніх досліджень. Науково-інформаційна діяльність, якій притаманні перманентні інтенсифікація та ускладнення, потребує системного підходу, що передбачає, зокрема, і ґрунтовне наукове осмислення. Саме цей чинник надає їй статус перспективного об'єкта бібліотекознавчих досліджень. На практичному рівні ця діяльність аналізується бібліотекознавцями досить активно, як за загальним напрямом бібліотечної діяльності [9; 11], так і за окремими її аспектами: формування баз даних, баз знань, науково-інформаційних систем (К. Лобузін, С. Гарагуля, С. Назаровець, В. Добровольська); аналітико-синтетичне опрацювання документів (О. Збанацька); бібліографічні дослідження (Т. Добко, С. Кіраль); інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів (В. Горовий, Т. Гранчак); дистанційне обслуговування користувачів (В. Бондаренко).

Водночас нові інформаційні реалії актуалізують питання узагальнених підходів до науково-інформаційної діяльності з точки зору бібліотекознавства та наукознавства. Нині дедалі активніше досліджуються: трансформації сучасних бібліотек та бібліотечної справи в напрямі «Фабрики Думки, Центру синтезу і передавання всім бажаним науково- і соціально значущої інформації» [12, с. 6]; різні форми участі бібліотек у формуванні цифрової науки, її дослідницької інформаційної інфраструктури [4]; система наукової інформації [10; 7]; активізація міжнародних інформаційних обмінів [5]; менеджмент інформаційної діяльності [1]. Тому цілком очевидно, що узагальнення наукознавчих досліджень за означеним напрямом потребує осмислення статусу науково-інформаційної діяльності у сучасних цифрових реаліях.

Мета статті – висвітлити нормативно-правове забезпечення науково-інформаційної діяльності, визначити правовий статус цієї складової наукової діяль-

ності. Джерельною базою нашого дослідження виступає низка чинних нормативно-правових актів, зокрема, Закони України: Про інформацію [15]; Про науково-технічну інформацію [16]; Про наукову та науково-технічну діяльність [17]; Про бібліотеки і бібліотечну справу [13], державні стандарти та інструкції [2; 3; 14].

Виклад основного матеріалу дослідження. Нормативно-правове врегулювання науково-дослідної діяльності в нашій країні покладене на профільний закон [17], проте, щодо власне науково-інформаційної діяльності він покликається на Закон України «Про науково-технічну інформацію». Останній визначає, що науково-інформаційна діяльність – це сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні [16].

У наведеному визначенні слід звернути увагу на основний об'єкт науково-інформаційної діяльності, як його визначає закон – науково-технічна інформація. Це поняття визначається законодавством [14; 16] як один із видів інформації, що розуміється як «будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді».

Тут варто зауважити: нормативні акти, покликані регулювати в Україні наукову діяльність, мають диспропорцію щодо її технічної галузі. Можна погодитись, що наведене визначення не охоплює «в повному обсязі наукову діяльність, обмежуючи її лише технічним напрямом та ігноруючи при цьому напрям гуманітарний» [18]. Тобто, науково-інформаційну діяльність визначено як таку, що має стосунок лише до науково-технічної інформації, тоді як Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» розмежовує наукову діяльність на: а) «інтелектуальну творчу діяльність, спрямовану на одержання і використання нових знань, основними формами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження» з науковою інформацією як її результатом; б) науково-технічну діяльність як підвид наукової: «інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання і використання нових знань у всіх галузях техніки і технологій...» [17].

Дефініція, виписана законом, зводить науково-інформаційну діяльність винятково до науково-технічної інформації як її об'єкта. Тож учасники і дослідники науково-інформаційної діяльності, попри практику, яка не відповідає такому тлумаченню, змушені визнавати, що зазвичай цей вид діяльності пов'язується, насамперед, із галузями природничих, технічних, сільськогосподарських наук» [8] та пропонувати альтернативні визначення, як це роблять, наприклад, І. Захарова і Л. Філіпова. Вони схиляються до визначення науково-інформаційної діяльності як «соціально-організованого різновиду наукової праці, яка виконується в цілях підвищення ефективності досліджень і розробок і полягає в

здійсненні таких головних процесів, як: збір, аналітико-синтетична переробка, зберігання і пошук закріпленої у документах наукової інформації, а також у наданні (або розповсюдженні) цієї інформації вченим-дослідникам і фахівцям у відповідний час і в зручній для них формі (в рамках інформаційного забезпечення та інформаційного обслуговування)» [8]. Дослідниці, як свідчить визначення, зосереджуються на складових (підвидах) науково-інформаційної діяльності для уникнення вказівки на її об'єкт.

Інший варіант для науковців, котрі працюють не лише із науково-технічною інформацією, а науковим знанням взагалі, зокрема і гуманітарним, – екстраповувати поняття, визначене законом, на наукову інформацію загалом, ігноруючи звуження діяльності лише до роботи із науково-технічною інформацією. Такий компенсаційний підхід видається нам недосконалим тому, що визначення потребує корекції: уточнення поняття науково-інформаційної діяльності із розширенням її об'єкта до наукової інформації. І це цілком очевидно, адже всі наступні визначення, включені, зокрема, і до ДСТУ, ґрунтуються на принципі, передбаченому законом, вони зводять складові науково-інформаційної діяльності до роботи з науково-технічною інформацією.

Згадані вище складові науково-інформаційної діяльності чітко виокремлені в нормативно-правових документах [2; 3; 14; 15; 16; 17]. Зокрема, Законом України «Про інформацію» визначено основні елементи інформаційної діяльності: створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист інформації [15]. Визначення науково-інформаційної діяльності [3; 16] через «сукупність дій», що її складають, зводить її до збирання, аналітико-синтетичної обробки, фіксації, зберігання, пошуку і поширення. Із наведених складових нормативно-правові документи (Закон України «Про науково-технічну інформацію» та, відповідно, ДСТУ) розкривають суть аналітико-синтетичної обробки (опрацювання) – як процесу обробки інформації шляхом аналізу і синтезу змісту документів з метою одержання необхідних відомостей, а також шляхом їх класифікації, оцінки, порівняння, узагальнення. Об'єктом аналітико-синтетичного опрацювання є первинні документи, що містять безпосередню інформацію про будь-які результати вивчення, дослідження, розроблення, практичної діяльності та створення на їх основі вторинних документів: оглядів, анотацій, рефератів, каталогів, бібліографічних описів, пошукових образів документів, пошукових приписів, запитів, витягів, перекладів, наукових узагальнень фактичних даних [3].

Зберігання інформації визначається як «забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв» [15]. Що стосується поняття «пошук інформації», то різні ДСТУ пропонують різні варіанти його тлумачення: інформаційний пошук визначається як «шукування, відбирання та надання за певними критеріями інформації, яка відповідає заздалегідь заданим вимогам в інформаційному запиті» [2], або ж як «пошук певної інформації, що відповідає інформаційним запитам користувачів» [3]. Причому, розрізняють декілька видів пошуку. За об'єктом пошукової діяльності можна виокремити документальний,

бібліографічний, повнотекстовий, фактографічний, ретроспективний пошук. Способи здійснення пошукової діяльності дають змогу розрізняти координатний, булевий, одноаспектний та багатоаспектний пошуки.

Згадане в законодавчих актах «поширення інформації» в ДСТУ розкривається через поняття «розповсюдження інформації» як доведення інформації до користувачів [3] або «інформування користувачів», що, у свою чергу, включає в себе диференційоване (індивідуальне, групове) та недиференційоване (масове) [2].

При визначенні складових науково-інформаційної діяльності варто орієнтуватися на такі нормативні документи, як інструкції її первинного обліку. В них, поряд зі створенням баз даних (як результату пошуку, аналітико-синтетичного опрацювання, зберігання інформації), довідково-інформаційним обслуговуванням і «роботами, що виконуються в режимі «запит-відповідь» (що може бути включено до завдань інформування користувачів), передбачені такі види поширення інформації, як підготовка видань та «заходи щодо поширення досягнень науки й техніки, виробничого досвіду, науково-аналітичних робіт» [14]. До такого виду науково-інформаційної роботи, як видання відсилає і Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність», який містить визначення науково-довідкового або науково-інформаційного видання як одного з різних видів наукових видань, що публікують науково систематизовані дані, матеріали, які відображають історію та сучасний стан науки [17].

Важливим аспектом аналізу проблеми є визначена законом [16] національна система науково-технічної інформації, до якої віднесено, серед іншого, наукові і науково-технічні бібліотеки. Як вже зазначалось, тлумачення законом науково-інформаційної діяльності лише в контексті роботи з науково-технічною інформацією не виправдано звужує цей напрям наукової роботи, виключаючи її гуманітарну складову. З огляду на це, вважаємо за можливе визначені законом завдання системи науково-технічної інформації розглядати в ширшому контексті, екстраполюючи їх не лише на науково-технічну, а й на інформацію, спродуковану гуманітарними дослідженнями. До цих завдань (і, відповідно, до напрямів діяльності) Закон відносить:

- формування на основі вітчизняних і зарубіжних джерел довідково-інформаційних фондів, включаючи бази, банки даних, та інформаційне забезпечення юридичних і фізичних осіб;
- одержання, оброблення, зберігання, поширення і використання інформації, отриманої в процесі науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проєктно-технологічної, виробничої, громадської діяльності юридичних та фізичних осіб;
- організацію надходження до України, обробку, зберігання і поширення зарубіжної науково-технічної інформації на основі вивчення світового інформаційного ринку;
- підготовку аналітичних матеріалів, необхідних для ухвалення державними органами, органами місцевого і регіонального самоврядування рішень з питань науково-технічного, економічного і соціального розвитку країни;

- аналітично-синтетичну обробку першоджерел, реферування опублікованих і неопублікованих на території України джерел науково-технічної, економічної інформації, створення на цій основі і поширення інформаційної продукції та послуг;
- розроблення і впровадження сучасних технологій у науково-інформаційну діяльність;
- організацію пропаганди і сприяння широкому використанню досягнень науки і техніки, передового виробничого досвіду;
- створення загальнодоступної мережі бібліотек, інформаційних центрів громадського користування як бази для освіти, виробництва та наукових досліджень, системи реалізації прав громадян на культурний і фаховий розвиток [16].

Наведений перелік завдань засвідчує визначальну роль бібліотек у науково-інформаційній діяльності – практично кожен із його пунктів реалізується або за участі бібліотек або повністю належить до їх компетенції. Тобто, на законодавчому рівні бібліотеки розглядаються як суб'єкти науково-інформаційної діяльності. Так, у Законі України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» записано, що бібліотеки є частиною інформаційної системи держави. А Законом України «Про науково-технічну інформацію» суб'єкти відносин у сфері науково-технічної інформації визначені досить загально, проте бібліотеки підпадають під визначення «фізичні та юридичні особи [...] творці і накопичувачі науково-технічної інформації, [...] зберігачі і споживачі інформаційної продукції та послуг, а також як посередники у сфері науково-інформаційної діяльності [...]» [16].

Висновки. Отже, аналіз нормативно-правових приписів стосовно науково-інформаційної діяльності засвідчує несистемність інформаційного законодавства, зокрема і щодо питань наукової діяльності, наявність конфлікту між технократичним і гуманітарним підходами до його створення. Визначення, пропонувані чинним законодавством, ігнорують гуманітарну складову науково-інформаційної діяльності і тому потребують корекції.

Наявна нормативно-правова база дає змогу виокремити основні складові науково-інформаційної діяльності та віднести до неї: створення, пошук (збирання, фіксацію), одержання, оброблення інформації; формування довідково-інформаційних фондів, включаючи бази і банки даних; зберігання, використання, поширення інформації, інформування користувачів, довідково-інформаційне обслуговування. Окрім того, законодавством визначено провідну роль наукових бібліотек як суб'єктів науково-інформаційної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Воскобойнікова-Гузєва О. Стратегічний менеджмент інформаційної діяльності: базові засади. *Вісник Книжкової палати*. 2017. № 11. С. 15–19.
2. ДСТУ 7448:2013 Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2014-07-01]. Київ. 2013.
3. ДСТУ 5034:2008. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2008-04-08]. Київ, 2009. 38 с.

4. Дубровіна Л. А., Лобузін К. В., Онищенко О. С., Боряк Г. В. Цифрова гуманітаристика та бази даних документальної культурної спадщини в бібліотеках України. *Рукописна та книжкова спадщина України*. 2020. Вип. 25. С. 290–309. DOI: 10.15407/rksu.25.290
5. Інтеграція України у світове співтовариство в контексті розвитку бібліотечних інформаційних технологій : монографія / О. С. Онищенко та ін. Київ, 2011. 232 с.
6. Інформаційні ресурси. Словник законодавчої та стандартизованої термінології / [уклад.: П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська]. Київ: Нілан-ЛТД, 2012. 283 с.
7. Інформаційно-комунікаційна діяльність наукових бібліотек в умовах розвитку суспільства знань : монографія / О. М. Василенко та ін. Київ, 2017. 410 с.
8. Захарова І. В., Філіпова Л. Я. Науково-інформаційна діяльність. *Основи інформаційно-аналітичної діяльності* : навч. посіб. Київ, 2013. С. 8–12.
9. Кулаковская Т. Л. Научно-информационная деятельность библиотечно-информационной системы НАН Украины: направления, приоритеты и перспективы. *Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития*. Киев, 2005. Вып. 3. С. 58–69.
10. Лобузін К. В., Гарагуля С. С., Коновал Л. В., Лобузін І. В. Бібліотека цифрового суспільства в забезпеченні системної підтримки наукових досліджень. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2020. № 4. С. 5–12. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2020.227040>
11. Науково-інформаційна діяльність провідних освітянських бібліотек України : практич. посіб. / за ред. С. М. Зозулі. 2016. 287 с.
12. Онищенко О. Адаптація бібліотек до «життя в цифрі». *Бібліотечний вісник*. 2020. № 1. С. 3–8.
13. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 22 травня 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
14. Про затвердження типових форм первинного обліку науково-інформаційної діяльності : Наказ Міністерства України у справах науки і технологій від 7 серпня 1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-98#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
15. Про інформацію : Закон України від 16 липня 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
16. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 19 квітня 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>. (дата звернення: 15.06.2021).
17. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 18 квітня 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 15.06.2021).
18. Смерницький Д. В. Інформаційне забезпечення науково-технічної діяльності. *Криміналістичний вісник* : наук.-практич. зб. / Нац. акад. внутріш. справ [та ін.]. Київ, 2015. № 1. С. 24–38.

References

1. Voskoboinikova-Huzieva, O. (2017). Stratehichnyi menedzhment informatsiinoi diialnosti: bazovi zasady [Strategic management of information activities: basic principles]. *Visnyk Knyzhkovoї Palaty, 11*, 15-19. [In Ukrainian].
2. (2013). DSTU 7448:2013 Bibliotечно-informatsiina diialnist. Terminy ta vyznachennia poniat [State standards of Ukraine 7448:2013. Library and information activities. Terms and definitions]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
3. (2009). DSTU 5034:2008. Naukovo-informatsiina diialnist. Terminy ta vyznachennia poniat [State standards of Ukraine 5034:2008. Scientific and information activities. Terms and definitions]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
4. Dubrovina, L. A., Lobuzina, K. V., Onyshchenko, O. S. & Boriak, H. V. (2020). Tsyfrova humanitarystyka ta bazy danykh dokumentalnoi kulturnoi spadshchyny v bibliotekakh Ukrainy [Digital humanities and databases of cultural heritage in libraries of Ukraine]. *Rukopysna ta Knyzhkova Spadshchyna Ukrainy* [Manuscript and Book Heritage of Ukraine], 25, 290-309. [In Ukrainian]. DOI: 10.15407/rksu.25.290

5. Onyshchenko, O. S. [et all]. (2011). Intehratsiia Ukrainy u svitove spivtovarystvo v konteksti rozvytku bibliotechnykh informatsiinykh tekhnolohii [Integration of Ukraine into the world community in the context of development of library information technologies: monograph]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
6. Rohova, P. I., Chepurenko, Ya. O., Zozulia, S. M. & Lobanovska, I. H. (Comp.). (2012). Informatsiini resursy. Slovnyk zakonodavchoi ta standartyzovanoi terminolohii [Information resources. Dictionary of legislative and standardized terminology]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
7. Vasylenko, O. M. (2017). Informatsiino-komunikatsiina diialnist naukovykh bibliotek v umovakh rozvytku suspilstva znan: monohrafiia [Information and communication activities of scientific libraries in the development of the knowledge society: a monograph]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
8. Zakharova, I. V. & Filipova, L. Ya. (2013). Naukovo-informatsiina diialnist [Scientific and information activities]. *Osnovy informatsiino-analitychnoi diialnosti: navch. posib.* [Fundamentals of information-analytical activity: textbook]. (Pp. 8-12). Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
9. Kulakovskaia, T. L. (2005). Nauchno-informatcionnaia deiatelnost bibliotekho-informatcionnoi sistemy NAN Ukrainy: napravleniia, priority i perspektivy [Scientific and informational activity of the library and information system of the National Academy of Sciences of Ukraine: directions, priorities and prospects]. *Biblioteki Nacionalnykh Akademii Nauk: Problemy Funkcionirovaniia, Tendentsii Razvitiia* [Libraries of National Academies of Sciences: Problems of Functioning, Development Trends], 3, 58-69. [In Russian].
10. Lobuzina, K. V., Harahulia, S. S., Konoval, L. V., Lobuzin, I. V. (2020). Biblioteka tsyfrovoho suspilstva v zabezpechenni systemnoi pidtrymky naukovykh doslidzhen [Library of the digital society in providing systematic support for research]. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia* [Library Science. Record Studies. Informology], 4, 5-12. [In Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.4.2020.227040>
11. Zozulia, S. (Ed.). (2016). Naukovo-informatsiina diialnist providnykh osvitiianskykh bibliotek Ukrainy [Scientific and information activities of the leading educational libraries of Ukraine: a practical guide]. Kyiv, Ukraine. [In Ukrainian].
12. Onyshchenko, O. (2010). Adaptatsiia bibliotek do «zhyttya v tsyfri» [Adaptation of libraries to «life in digital»]. *Biblioteknyi Visnyk*, 1, 3-8. [In Ukrainian].
13. (2021). Pro biblioteku i biblioteknu spravu : Zakon Ukrainy vid 22 travnia 2021 [About libraries and library affairs: Law of Ukraine of May 22, 2021]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (accessed: 15.06.2021). [In Ukrainian].
14. (1998). Pro zatverdzhennia typovykh form pervynnoho obliku naukovo-informatsiinoi diialnosti: Nakaz Ministerstva Ukrainy u spravakh nauky i tekhnolohii vid 7 serpnia 1998 [On approval of standard forms of primary accounting of scientific and information activities: Order of the Ministry of Science and Technology of Ukraine of August 7, 1998]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-98#Text> (accessed: 15.06.2021). [In Ukrainian].
15. (2020). Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 16 lypnia 2020. [About information: Law of Ukraine of July 16, 2020]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (accessed: 15.06.2021). [In Ukrainian].
16. Pro naukovo-tekhnicnu informatsiiu : Zakon Ukrainy vid 19 kvitnia 2014 [About scientific and technical information: Law of Ukraine of April 19, 2014]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> (accessed: 15.06.2021). [In Ukrainian].
17. (2021). Pro naukovu i naukovo-tekhnicnu diialnist : Zakon Ukrainy vid 18 kvitnia, 2021 [About scientific and scientific-technical activity: Law of Ukraine of April 18, 2021]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (accessed: 15.06.2021). [In Ukrainian].
18. Smernytskyi, D. V. (2015). Informatsiine zabezpechennia naukovo-tekhnicnoi diialnosti [Information support of scientific and technical activities]. *Kryminalistychnyi Visnyk: naukovo-praktychnyi zbirnyk* [Forensic Bulletin: scientific and practical collection], 1, 24-38. [In Ukrainian].

Larysa Matviichuk,

Candidate of sciences in social communications,

ORCID: 0000-0002-7230-9053,

researcher of the Department of Archival Science and Documentation, Institute of Archival Studies, Vernadsky National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF SCIENTIFIC AND INFORMATION ACTIVITIES

The article is devoted to the problem of scientific and information work as a type of scientific activity. The **subject of the study** is to show how this activity is governed by regulations: laws, state standards, instructions. The implemented **research methods** are historiographical and documentary analysis. Historiographic analysis demonstrates that the problem of scientific information activity from the scientific point of view has not been systematically studied as of yet, but libraries describe these practical activities unsystematically. The list of the basic documents regulating scientific and information work is defined. The shortcomings of the current regulatory support are defined, based on document analysis. In particular, it was determined that the laws regulate scientific and information activities only of the technical component, ignoring the humanitarian component. The necessity for the current legal definitions improvement has been proved. **Conclusions:** according to the results of the analysis of domestic regulations, the main directions of scientific and information activities defined in the legislation have been determined. These include the creation, search (collection, recording), acquisition, processing of information; formation of reference and information funds, including databases and data banks; storage, usage, distribution (information dissemination, informing users, reference and information services). Libraries have been identified as the main subjects of scientific and information activities.

Keywords: scientific and information activity, scientific activity of libraries, types of scientific and information activity, legislative definition of scientific and information activity.

Vernadsky National Library of Ukraine
3, Holosiivskyi ave., Kyiv, 03039, Ukraine,
e-mail: l.matvijchuk@ukr.net

Стаття надійшла до редакції 23.06.2021 р.